

درس هفتم

مهمان شهر ما

اهداف

- ۱ آشنایی با رسم مهمان‌نوازی ایرانی
- ۲ آشنایی با مفهوم انتظار
- ۳ تقویت گرایش عاطفی نسبت به شخصیت مقام معظم رهبری
- ۴ تقویت درک شنیداری
- ۵ گسترش دامنه واژگان با استفاده از فرایند ترکیب
- ۶ تقویت درک متن و سواد خواندن
- ۷ آشنایی با ابزارهای انسجام متن (واژه‌های ربط تقابلی «اما» و «ولی»)
- ۸ تشخیص تفاوت دو نوع بند توصیفی و روایتی

جلسه اول	
۱. تدریس درس	۳۰ دقیقه
۲. درک متن	۲۰ دقیقه

روش‌های پیشنهادی تدریس

سخنرانی، دریافت مفهوم، روشن‌سازی طرز تلقی

روشن‌سازی طرز تلقی

روشن‌سازی طرز تلقی، تأثیری عمیق بر رضایت شخصی افراد می‌گذارد و از این رو طرز تلقی‌ها، جنبه‌های مهمی از یادگیری اجتماعی به حساب می‌آیند. چنانچه افراد بتوانند آزادانه طرز تلقی‌هایشان را مورد بررسی قرار دهند، بینشی کسب می‌کنند که می‌توانند رفتار خویش را کنترل کنند و دریابند که طرز تلقی آنها تا چه حد ممکن است در کیفیت کارشان تأثیر بگذارد.

مراحل اجرا

در این روش، پیش از خوانش متن از دانش‌آموزان می‌خواهیم که رفتارهای مورد انتظار ما و مراحل آن را به خوبی و با دقت انجام دهند. این رفتارها و مراحل از این قرارند:

۱ یک جمله پرسشی (یا تکمیل یک جمله یا عبارت ناتمام) را که ناظر بر محتوا و مضمون اصلی درس است، مطرح می‌کنیم و از دانش‌آموزان می‌خواهیم که به آن پرسش پاسخ دهند.

۲ درباره پاسخی که به پرسش داده‌اند، در گروه با یکدیگر بحث و گفت‌وگو کنند.

۳ بر روی بهترین پاسخ به توافق برسند و آن را به عنوان محصول نهایی فعالیت گروه به کلاس عرضه کنند.

۴ نظرات گروه‌ها روی تخته کلاس نوشته شود و بهترین پاسخ‌ها و نظرات مورد تأیید قرار گیرند.

مرحله اول: برای آموزش این درس سؤال‌های زیر برای فرایند آموزش مناسب است:

- اگر شخص بسیار عزیز و دانشمندی برای مدت کوتاهی مهمان شما باشد، برای او چه کار می‌کنید؟
- فردا یک مهمان بسیار عزیز داریم ...

فرض کنید سؤال اول در تدریس استفاده شود.

مرحله دوم: دانش‌آموزان پاسخ‌های گوناگونی را در گروه خود تولید می‌کنند.

مرحله سوم : پس از چند دقیقه بحث و گفت‌وگو در گروه، نهایتاً یک جمله به عنوان محصول نهایی کار گروه‌ها، به کلاس عرضه می‌شود.

مرحله چهارم : جمله برگزیده هر گروه روی تخته نوشته می‌شود و یک یک جمله‌ها برای دانش‌آموزان خوانده می‌شود. جمله‌هایی که در هر گروه تهیه و برگزیده شده است، ممکن است از این قرار باشند :

- بهترین غذا را برایشان تهیه می‌کنیم.
- خانه را تمیز و مرتب می‌کنیم و از او خوب پذیرایی می‌کنیم.
- برای او یک هدیه خوب می‌خریم.
- هر چه که بخواهد، برایش انجام می‌دهیم.
- ...

دانش‌آموزان درباره هر جمله نظر خود را بیان می‌کنند تا بر روی بهترین جمله (طرز تلقی) به توافق برسند. مرحله پنجم : در این مرحله معلم به جمع‌بندی نظرات می‌پردازد و جمله برتر یا بهترین جمله‌ها را انتخاب می‌کند.

این انتخاب و فرایند آن، بیانگر احساس، عواطف و دیدگاه ما نسبت به موضوع است و به گونه‌ای پس از رویارویی اندیشه‌ها و بیان حس و حال، گرایش درونی افراد تقویت می‌شود.

خوانش متن

با استفاده از رمزینۀ سریع پاسخ انجام شود.

جلسه دوم	
۱. واژه‌آموزی	۲۰ دقیقه
۲. تمرین خواندن	۳۰ دقیقه

واژه‌آموزی

در این درس، ساخت واژه مرکب «ضمیر خود + بن مضارع» تدریس می‌شود. جهت تثبیت یادگیری

یک بار واژه‌ها را روی تابلو بنویسید و دانش‌آموزان همه با هم آنها را بخوانند. بدین ترتیب، یکی از راه‌های واژه‌سازی (خود + واژه) آموزش داده می‌شود.

جلسه سوم	
۱. فعالیت‌های نوشتاری (۱)	۲۵ دقیقه
۲. خواندن با لحن مناسب	۲۵ دقیقه

به کمک مطالب قبلی و بهره‌گیری از خلاقیت خود در تدریس، مطالب این جلسه ارائه شود.

جلسه چهارم	
گوش کن و بگو	۵۰ دقیقه

به مطالب فعالیت «گوش کن و بگو» در درس دوم مراجعه شود و مانند آن آموزش انجام شود.

جلسه پنجم	
۱. فعالیت‌های نوشتاری (۲)	۲۵ دقیقه
۲. تمرین خواندن	۲۵ دقیقه

به کمک مطالب قبلی و بهره‌گیری از خلاقیت خود در تدریس، مطالب این جلسه ارائه شود.

جلسه ششم	
۱. املا	۳۰ دقیقه
۲. فعالیت‌های نوشتاری (۳): تمرین خوشنویسی از صفحه هنر و سرگرمی	۲۰ دقیقه

املا : املاي حروف گمشده

آموزگار از قبل یک متن املا با واژه‌های دارای ارزش املايي که بعضی از حروف آنها افتاده، تهیه می‌کند. تعداد این واژه‌ها با توجه به متن درس می‌تواند متغیر باشد (مانند : نشا... انت... ار... غو... ای... البته در بالای صفحه، جدولی با حروفی که از واژه‌ها افتاده است (حروف گمشده) به اضافه چند حرف بیشتر قرار می‌دهد. سپس معلّم از دانش‌آموزان می‌خواهد که متن درس را در زمان معین (سه تا پنج دقیقه) مطالعه کنند. پس از آن، دانش‌آموزان کتاب را بسته و با توزیع برگه‌های املا شروع به پیدا کردن حروف گمشده در زمان تعیین شده می‌کنند (آموزگار می‌تواند از حروف چند شکل و یک صدا استفاده کند).

جلسه هفتم	
۱. ارزشیابی از فعالیت‌های درس	۳۵ دقیقه
۲. فعالیت‌های نوشتاری (۴): جدول صفحه هنر و سرگرمی	۱۵ دقیقه

پاسخ جدول

۵ نسیم	۱ سیل
۶ موج	۲ لا به لا
۷ جنبش	۳ انبوه
۸ شوق	۴ هین

جلسه هشتم	
۵۰ دقیقه	فعالیت‌های نوشتاری (۵)

فعالیت‌های نوشتاری (۵) : درک متن

چنان‌که در درس قبل گفته شد یکی از ابزارهای صوری انسجام گزاره‌های متن، «حروف ربط» هستند. هوشیار کردن دانش‌آموزان نسبت به این حروف و نوع کاربرد آنها در متن، به افزایش توانایی درک متن آنها کمک می‌کند. در این درس حرف ربط تقابلی «اما» و «ولی» آموزش داده شده است که نشان می‌دهد مفهوم دو جمله در تقابل با یکدیگر است.

جلسه نهم	
۵۰ دقیقه	فعالیت‌های نوشتاری (۶)

فعالیت‌های نوشتاری (۶) : نگارش

در سه درس گذشته بند توصیفی و روایتی آموزش داده شد. در این درس دانش‌آموز با نوشتن هم‌زمان این دو نوع به خوبی به تفاوت‌های بین آنها احاطه پیدا می‌کند و مطلب برایش تثبیت می‌شود.

جلسه دهم	
۵۰ دقیقه	بخوان و ببندیش

برای آموزش «بخوان و ببندیش» به مطالبی که در فصل اول بیان شد، مراجعه کنید.

جلسه یازدهم	
۳۰ دقیقه	۱. املا
۲۰ دقیقه	۲. مَثَل

به کمک مطالب قبلی و بهره‌گیری از خلاقیت خود در تدریس، مطالب این جلسه ارائه شود.